

HRVATSKI LIST

Godina I.

Pula, ponedjeljak 20. rujna 1915.

Broj 70.

izlazi svaki dan osim nedjelje poslijepodne u Puli u naknadu tiskari Josip Krmptović, Trg Cestara 1, gdje se nalazi Učkara, uredništvo i uprava lista. Za uredništvo odgovara izdavatelj Josip Hahn. Telefona broj 58. Broj poštanske štakione 36.615. Predplatni iznaka 2 k 40 h mjesечно, 6 K tromjesečno, pojedini broj stane 6 helera. Oglase računa se po 20 h jednostupeni petlitredak (3 mm).

Vilna zauzeta.

Savezne čete prodiru u Rusiju. Ogromni plijen u ruskim tvrdjavama. Veliki talijanski gubici. Francuska krstarica potopljena.

Austro-ugarski ratni izvještaj.

Beč, 18. septembra. (D. u.) Službeno javlja:

Rusko bojište.

Ruska se otenciva u istočnoj Galiciji Stripi slobom. Neprijatelj isprazio jučer bojno polje zadnjih dana te je makknuo. Ratni materijal, stu su ga ostavili na Sereu i drugi znakovi brzog proloma pokazuju, da je ruski uzak izveden vrzo i žurno. Gubici, sto ih je prelivnik pretrpio pred našim pozicijama, prikazuju se kao jako veliki. Na ikvi je potpuno neprimenjivo. U vojnikom utvrđenom području traje u borbi sa nadnevnim ruskinim silama. Odobili smo mnogo brojne navale. Danas povukli smo djece naše tamošnje fronte u dalje zapadno pozivljive pozicije. U Litavskoj prorile su si austro-ugarske bojne sile u svezu sa savezničkim prelaz na sjevernu obalu Šare.

Talijansko bojište.

U tirolskom i koruskom pogranicnom području nije se jočer dogodilo ništa značajno. Šumski požar pred našom pozicijom Popjene, dozvolio Schliederbachu prisilje i, izrazine svoje linije. U prostoru Boeve mudi se neprijatelj i dalje im teže gubitke, da se približi našim utvrdama. Operativne talijanske navale Ravelin i na protupoštu se na zadržanom rubu Javorčeka slobomi su se.

Tvrđina službenog talijanskog izvještaja od dane 16. septembra, da mi upoznavamo tanek, koji sadržavaju olovnu deselinu, je to se samo po sebi razumije, izmisljeno.

Beč, 19. septembra. (D. u.) Službeno javlja:

Rusko bojište.

U istočnoj Galiciji prošao je jučerašnji dan mirno. Napravili našim linijama na svrhu razvoja je neprijatelj jaču topovsku silu. U vojnikom utvrđenom području poslo noš je za rukom zaposedi naših novih pozicija bez zaprijeke u strane neprijatelja, koji se povlači iz drevake te je progjen od naših c. k. vojskih sila, koje prodiru zajedno sa njenečim vojskom.

Talijansko bojište.

Jučer je talijansko teško topništvo ponovo otvorilo živahan paljiv protiv naših utvrđenja na visoravnima Folgarie i Savone. U ostalom je položaj na tirol-

skom i koruskom području neprimenjivo. Neprijateljska navalna, uperenja proti predjelu Bovec, izjavila se. Neprijatelj je kod toga izgubio u samoj ondjejnoj dolini preko 1600 ljudi. Već jučer ranu ispraznili su Talijani najnaprednije jarkove. U području Vrsiča pokusao je neprijatelj, zastem velenjem maglom, iznenaditi jedinu našu prednjih poziciju. Ovo se poduzeće sasvim izjavilo.

Proti ponoći bacile su naše čete u zrak zid, što su bili Talijani sagradili od pješčanih vreća, zajedno sa neprijateljem, što se na njima skriva.

Na jugozapadnom odsjeku kraske visoravni Dobođer upotrijeva se prošla noć, da se bace u zrak neprijateljske sape (rovovi).

Zamjenik poglavice generalnog stožera, pl. Höfer, podmaršal.

Njemački ratni izvještaj.

Berlin, 18. septembra. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno se javlja:

Zapadno bojište:

Neprijateljski brodovi, koji su se poskazali pred Dünkirchenom, bili su napadnuti od naših letioca. Jedan razarač bio je pogodjen.

Berlin, 19. septembra. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Jako utvrđena Vilna pala je u naše ruke. Neprijatelj proganjao.

Istočno bojište.

Vojna skupina Hindenburgova.

Vojna skupina odbila je neprijateljske nasraste kod Schlocka. Navalna na mostovnu obranu kod Dvinskog naselja se. Djevojci neprijateljskih prednjih pozicija bili su zauzeti. Kod Vilne naše čete napreduju. Između Vilje i Njemenske rukse fronta na različitim mjestima prolomljena. Od danas ujutro neprijatelj je na umaku. Zarobili smo 26 časnika, 5380 momaka i zaplijenili 16 streljnih pušaka. Desno krilo Hindenburgovo i vojna skupina bavarskog princa prenijeli su jake sile preko Šćare. Neprijatelj počinje uzmati.

Vojna skupina Mackensenova.

U okolicu Telesjanja i Logišija i jugoistočno Pinsk bio je neprijatelj dalje potisnut. Plijan proganjao na Pinsk povećao se na 21 časnika, 2500 momaka i 9 puščanih strojeva.

AUGUST ŠENOVA.

Kanarinčeva ljubovca.

(Daje.)

Sad nije starica mogla dalje govoriti, jer joj skakalo od teške žalosti, suze urile curkom iz starih očiju i uz veseljuk kanarinčica čulo se glasno jecanje gospodice Amalije. Šutio sam trostrijenje htio jecati povečali žalost,

ta utr si u privati na novo:

"Ta utr! Molim Vas, milostivi gospodiru, rečite sami, jesam li ju kriva, da mi je, jer me je rodila. Jesam li ja,

jer jedinica, reči, da me rodila, da rade umre? Jesam li to htjeća želje,

jer nejaka imala volje i želje, na da je imala, živim se kumen Bogom i

kako sam se stotu u nevoga života klela, evo i danas, se je na meni bijela svega svjetla, dana, bila dih dragovaljno stari svoju

i sto puta bila rado više prepatala edan cijelog majke svoje. Ta znam, bila me ljubila bila, jer majka mora svoje cedo. Tako zapovjeda Bog i

hece narav. Ali to najveće blago izmaklo mi na vijke. Mene poslje nije nitko ljubilo, a ni ja — Bog mi oprostio taj grjeh — nijesam nikoga ljubila, jer nijesam ljubiti mogla. Znam ja, što četvrtu zapovjed božja veli, znam, da je to sveti zakon, koji se slušati mora. Siliš sam se, vjerujte mi, sto puta na ljubav, ali moje srce prieđelo se kao mahnito i saptalo mi: Ludo! Ne čutiš li one udarce, one srpske i kletve na te? Ne vidis li one mrke oči, koje te pogledom prokljuju, one iskrivljene usne, koje ti se rugaju i malo ne plijnu na te? A još ti se hoće koga ljubiti? Nijesam nikoga mrzila, ali ni ljubila, moje srce biće Vam kao kamen ni vrnit ni leden. Misilla sam, da mi je nečisti duh štaptio takovo riječi.

Nije, Katkad — bila sam već razborita djevojka — utekli bili se pod ležadu na male župno groblje, gdje mi je ležala u raci mati, da tražim ljubav. „Majko! Majko!“ kljeknuli, ali kamen se na grobu ne maknou, majka se ne odazva, pod nečitom zmjenjom ležalo je u pratu

obiće, kojega nikad ne vidjeli, za kojega bili jedan pogled dala bila ola svoja oka, jer samo jedna iskra žive ljubavi bila bi me spasila za cijeli vijek. Zaludu, tako mi

plijen u Novo-Georgijevsku iznosi na kon zaključenog brojenja 1640 topova, 23.219 pušaka i 103 puščana stroja. Broj kod Kovna zaplijenjenih topova narasao je na 1301.

Berlin, 19. septembra. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja:

Zapadno bojište.

Jugoistočno od Bray au Somme uspijelo nam je baciti u zrak poduzi prostor u i iz nepristateljskih pozicija. U našim posljednjim okrsjima pretrpjele Francuzi znatne gubitke.

Istočno bojište.

Vojna skupina Hindenburgova.

Navala vojske Eichhorna, koja je imala namjeru, da opkolji Vilnu, dovela je do potpunog uspjeha. Naše je ljevo krilo došlo do Moločenja, Smorgon i Vornjani. Neprijatelj je od jučer prisiljen, da se šunro povlači na cijeloj fronti. Vilna pada u naše ruke. Neprijatelj biva proganjao na cijeloj liniji.

Vojna skupina bavarskog princa Leopolda.

Vojna skupina dosegnuo ertu Njerađević-Derevnoj-Dobromelske. Neprijatelj biva proganjao. Neprijateljska zaštitna bila bila.

Vojna skupina Mackensenova.

Vojna skupina Mackensenova dosegla je rijeku Viznicu. Sjeverno Pinsk prešla je Strumen.

Vrhovna vojna uprava.

Turski ratni izvještaj.

Carigrad, 18. septembra. (D. u.)

Glavni stan javlja:

Položaj na Dardanelskoj fronti je neprimenjen.

Naša mornarica pucala je sa uspjehom svjetionik i jednu tvornicu na južnoj obali poluotoka Krima i potopila je tamo četiri velika krcata ruskog broda.

Na fronti Iraka izmenjani su naši dobrovoljci u okolicu Kalutaldiniju noću neprijateljski logor, zadali mu veliki gubitke i uželi mu mnogobrojni plijen.

Dan zatim bio je neprijatelj istjeran iz ove fronte zaputivši mnoge mrtve.

Sjeverno Korne bio je prisiljen da se spusti engleski zkraplovi. Mončad bila je zarobljena.

Vrhovna vojna uprava.

Sa bojnih poljana.

Položaj u Livilandji.

Kopenhagen, 19. septembra. Prama Novome Vremenu* zabranio je sevoj vojnog stopa u Rigi svaki brzovoj, telefonski i poštanski saobraćaj u njemačkom jeziku, kašto izlaženje svakog periodičnog njemačkog lista. Cenzura mora uništiti sve njemačke liste. Vlasti u Rigi dobiti su nalog, da bakrenne krovove iz crkava ne treba vaditi, kako je to bilo naredjeno. Novosastavljenim djejima lelijškim batljanima manjka časnika i ljeđnika. Najveći dio stanovništva je Rigu zapustio.

Vrhovna vojna uprava.

Sa bojnih poljana.

Položaj u Livilandji.

Kopenhagen, 19. septembra. Prama Novome Vremenu* zabranio je sevoj vojnog stopa u Rigi svaki brzovoj, telefonski i poštanski saobraćaj u njemačkom jeziku, kašto izlaženje svakog periodičnog njemačkog lista. Cenzura mora uništiti sve njemačke liste. Vlasti u Rigi dobiti su nalog, da bakrenne krovove iz crkava ne treba vaditi, kako je to bilo naredjeno. Novosastavljenim djejima lelijškim batljanima manjka časnika i ljeđnika. Najveći dio stanovništva je Rigu zapustio.

Vrhovna vojna uprava.

Sa bojnih poljana.

Položaj u Livilandji.

Kopenhagen, 19. septembra. Na notu Amerike, gdje se traži opoziv dra. Dumbe i koji je jučer ovamu stigla, tek se može onda odgovoriti, kad ministar izvajanjih posala baran Burian bude imao iscrpivo izješće dra. Dumbe. Mjerođavni do toga roka podje na dopust. On će se dne 20. ili 22. ovog mjeseca ukrcati, krenuti kući i osobno podnesi svoj izvještaj ministru izvajanjih posala.

vise mogao imati djece, posto je umrla. Bila sam i ženska. Ej, da sam muska glava, ne bi me možda tako mrzio bio, ne s muškarcem ne izumire ime, prenosi se dalje na buduća vremena; a ženska, ako se uđa, izgubi svoje ime, a tako i njezinu dječku, ako su postena i zakonska. Po meni se dakle staro pleme Lenicevih moglo dobiti držati. Jos ima jedan razlog, sto me otac toliko ljuto mrzio. Svi Lenicevi sinovi bijahu krasni, sve Leniceve kćeri lijepo kažu jabuke, a ja sam kćer i sad vidite, ruzia... i bila sam od poroda ružna. To je moga oca jadilo više, nego sve na svijetu. Čini mi se, da mu se je zgadilo, kad me je pogledao. To Yam je sve toliko jasno, da cete njegovu mržnju i sami razumjeti. Nu jedno samo Yam nije još jasno, a i to je ne mogu krvaku, koju sam i ja istom kasnije razumjela. Rekoh Yam, da mi je pokojna mati dosta imetka donijela u kuću, ali pod takovu obvezu i način, da materinstvo ostane samo na njezinoj djeći i da se nema pretobi u Leničko imanje, ako bi se druga dječja i druga loza našla.

(Daje slijedi.)

